

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Urtos/7/2019
Identifikačné číslo spisu: 6016897575
Dátum vydania rozhodnutia: 21. augusta 2019
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6016897575.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika, sudcov JUDr. Štefana Harabina a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 21. augusta 2019 v Bratislave, v trestnej veci W. P. za zločin nedovolenej výroby a iného nakladania s omamnými a psychotropnými látkami a s jedmi podľa § 283 ods. 1, 2 písm. c/ Trestného zákona Českej republiky a iné, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. júla 2019, sp. zn. 3Ntc 10/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného W. P. sa z a m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 10. júla 2019, sp. zn. 3Ntc 10/2016, podľa § 66 odsek 1 písmeno a/, b/, ods. 2, 3 Tr. zák. v spojení s § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z.z.") zamietol návrh odsúdeného W. P., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody:

1./ vo výmere 5 (päť) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého odsúdenému rozsudkom Okresného súdu v Nymburku, sp. zn. 3T 5/, zo dňa 11.05.2016, právoplatným dňa 11.08.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prahe, sp. zn. 11 To 337/2016, zo dňa 11.08.2016, uznaným na území Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3Ntc/10/2016, zo dňa 25.01.2017, právoplatným dňa 19.04.2017,

2./ vo výmere 300 (tristo) dní so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého odsúdenému trestným rozkazom Okresného súdu v Mladej Boleslavi, Česká republika, sp. zn. 1T 15/2015, zo dňa 21.04.2015, právoplatným dňa 12.05.2015 v spojení s uznesením Okresného súdu v Mladej Boleslavi, sp. zn. 1T 15/2015, zo dňa 28.11.2016, právoplatným dňa 28.11.2016, uznaným na území Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3Ntc/7/2017, zo dňa 28.06.2017, právoplatným dňa 20.07.2017.

Odsúdený W. P. podal ihneď po vyhlásení tohto uznesenia sťažnosť, ktorú doplnil prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 23. júla 2019 podaním osobne doručeným Krajskému súdu v Banskej Bystrici. Zastáva názor, že súd nedostatočne posúdil všetky okolnosti týkajúce sa jeho podmieneného prepustenia, osoby odsúdeného a jeho rodinného zázemia, jeho správania sa vo výkone trestu a predpoklady jeho zaradenia sa do spoločnosti s ohľadom na zabezpečenú prácu a ubytovanie. Zdôraznil, že odsúdený vykonal polovicu, resp. dve tretiny uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody. Nestotožnil sa s názorom súdu, že trestná minulosť odsúdeného by mala akokoľvek naznačovať jeho budúce správanie po jeho podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Uviedol, že akákoľvek trestná minulosť odsúdeného bola zohľadnená pri ukladaní trestu odňatia slobody, pričom pokiaľ by sa jednalo o dovtedy bezúhonného človeka, pravdepodobne by mu nebol ukladaný nepodmienečný trest. Hodnotenie osoby odsúdeného podľa jeho predchádzajúceho správania preto považuje za duplicitné zohľadňovanie prítiažujúcich okolností, za ktoré už odsúdený nesie zodpovednosť v podobe nepodmienečného trestu. Má za to, že súd pri svojom rozhodovaní v rozpore so zásadou vyjadrenou v § 38 Trestného zákona prihliadal na predchádzajúci život odsúdeného napriek tomu, že uvedená okolnosť už bola predmetom posudzovania pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie R 44/1963.

K posudzovaniu odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody uviedol, že správa riaditeľa ÚVTOS Leopoldov jasne odporúča odsúdeného podmienne prepustiť. Nie je mu preto zrejmé, na základe akých skutočností dospel súd k záveru, že správanie odsúdeného počas výkonu trestu nedáva záruku jeho polepšenia. Má za to, že súd nehodnotil správu ÚVTOS ako celok, ale zameral sa iba na negatíva z neho vyplývajúce, napriek tomu, že odsúdený počas ďalšieho výkonu trestu preukázal svoju nápravu. Zdôraznil, že odsúdený bol v ÚVTOS viac ako tri roky, a teda za túto dobu prešiel procesom nápravy, teda pri jeho posudzovaní sa nemožno zameriavať na jedno pochybenie (údajne sa malo jednať o držbu rádia, ktorému chýbala nálepka), keď ďalší pobyt odsúdeného bol slušný a vzorný, teda týmto vývojom preukázal polepšenie.

Vo vzťahu k dôvodom prepustenia poukázal na jeho príkladné správanie v pracovnom zaradení, nakoľko jeho pracovné výkony boli na takej vysokej úrovni, že zaujali konateľku spoločnosti ANELIZ, s.r.o., ktorá ponúkla odsúdenému v prípade jeho prepustenia stále zamestnanie ako aj ubytovanie a zároveň sa zaručila za odsúdeného. Podľa názoru odsúdeného, uvedené preukazuje budúci vzťah odsúdeného k plneniu povinností a záruky toho, že bude ziskávať finančné prostriedky legálnym spôsobom. Zároveň poukázal na skutočnosť, že odsúdený je otcom dvoch detí a jeho dlhodobé odlúčenie od rodiny má negatívny vplyv nielen na ich vývoj, ale aj na zabezpečenie ich potrieb, keď odsúdený sa nemôže podieľať na výživnom v takej miere ako na slobode. Na záver uviedol, že rozhodnutie súdu považuje za nesprávne, v rozpore so zákonom, nakoľko súd opakovane prihliadol na trestnú minulosť odsúdeného, nezohľadnil záver správy ÚVTOS, ktorý odporučil prepustiť odsúdeného a nezohľadnil jeho výnimočné plnenie pracovných povinností, ktoré mu zabezpečili prísľub zamestnania a ubytovania po prepustení na slobodu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odsúdený navrhol, aby s ohľadom na splnenie podmienok podľa § 66 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. zák. odvolací súd odsúdeného podmienne prepustil na slobodu s uložením skúšobnej doby a stanovením dohľadu probačného a mediačného úradníka, prípadne uložením iných obmedzení a povinností alebo kontroly technickými prostriedkami.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako nadriadený súd preskúmal na podklade uvedenej sťažnosti, ktorú podala oprávnená osoba včas, podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený W. P. sťažnosť ako i konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

- a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,
- b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmieniennom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmieniene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a/ až c/, § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa zákona č. 549/2011 Z.z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmienienného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z predloženého spisového materiálu zistil, že odsúdený bol dňa 16. augusta 2017 prevzatý z Českej republiky na výkon trestov odňatia slobody, a to

1) trestu odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého odsúdenému rozsudkom Okresného súdu v Nymburku, sp. zn. 3T 5/2016, zo dňa 11.05.2016, právoplatným dňa 11.08.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prahe, sp. zn. 11 To 337/2016, zo dňa 11.08.2016, za zločin nedovolenej výroby a iného nakladania s omamnými a psychotropnými látkami a s jedmi podľa § 283 ods. 1, 2 písm. c/ českého Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 23 českého Trestného zákona a samostatne, prečin nedovolenej výroby a iného nakladania s omamnými a psychotropnými látkami a s jedmi podľa § 283 ods. 1 českého Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 23 českého Trestného zákona a samostatne, prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia a vykázania podľa § 337 ods. 1 písm. a/ českého Trestného zákona, zločin ťažkého ublíženia na zdraví podľa § 145 ods. 1 českého Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1 českého Trestného zákona, prečin výtržníctva podľa § 358 ods. 1 českého Trestného zákona. Uvedené cudzie rozhodnutie bolo na území Slovenskej republiky uznané rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3Ntc/10/, zo dňa 25.01.2017, právoplatným dňa 19.04.2017 s tým, že odsúdený bol na výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

2) trestu odňatia slobody vo výmere 300 (tristo) dní, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu v Mladej Boleslavi, Česká republika, sp. zn. 1T 15/2015, zo dňa 21.04.2015, právoplatným dňa 12.05.2015, za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia a vykázania podľa § 337 ods. 1 písm. a/ českého Trestného zákona. Uvedené cudzie rozhodnutie bolo na území Slovenskej republiky uznané rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3Ntc/7/2017, zo dňa 28.06.2017, právoplatným dňa 20.07.2017 s tým, že odsúdený bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Najvyšší súd ďalej z obsahu spisového materiálu zistil, že odsúdený bol do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov premiestnený dňa 5. septembra 2017 z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Bratislava (č.l. 129 spisu).

Krajskému súdu v Banskej Bystrici bol dňa 9. mája 2019 doručený návrh odsúdeného na podmienienné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Z vyjadrenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Leopoldove (č.l. 129) vyplýva okrem iného, že správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu nebolo vždy na požadovanej úrovni. Vyskytli sa u neho nedostatky v dodržiavaní ústavného poriadku tým, že porušil zákaz

prechovávať nepovolené predmety. V osobných veciach sa snažil udržiavať poriadok, i keď bolo potrebné jeho napomenutie. Vhodnou intervenciou personálu sa jeho správanie stabilizovalo a aktuálne je na prijateľnej úrovni. Počas doterajšieho výkonu trestu bol disciplinárne odmenený dňa 26.02.2018 za plnenie pracovných povinností, disciplinárne tresty nemá evidované. Je zaradený na pracovisku so zameraním na kovovýrobu, kde si svoje pracovné povinnosti plní k spokojnosti nadriadených. Na záver uviedol, že resocializačná prognóza odsúdeného sa vzhľadom na stredné riziko sociálneho zlyhania javí ako menej priaznivá z dôvodu, že pred nástupom do výkonu trestu opakovane spáchal trestnú činnosť a aktuálne je odsúdený za závažnejšiu trestnú činnosť. Vzhľadom na uvedené skutočnosti skonštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu a odporúčal podmiennečné prepustenie s dohľadom.

Vzhľadom na takto zistený stav vecí súd prvého stupňa uznesením z 10. júla 2019 podľa § 66 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 2, 3 Tr. zák. v spojení s § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z.z. jeho žiadosť zamietol.

Predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je teda okrem uplynutia zákonom ustanovenej doby výkonu trestu (formálna podmienka podmiennečného prepustenia, ktorá u odsúdeného bola naplnená dňa 15.04.2019) aj to, že odsúdený počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti bude viesť riadny život (materiálna podmienka podmiennečného prepustenia).

Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody treba vždy zhodnotiť osobu odsúdeného a celý jeho doterajší život, vrátane jeho správania pred spáchaním trestného činu, správania, ktoré viedlo k jeho spáchaniu ako aj správania vo výkone trestu odňatia slobody. Tieto okolnosti pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale je nutné ich posudzovať vo vzájomných súvislostiach. Len tak je totiž možné spoľahlivo posúdiť či aktuálne správanie sa odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody nie je len vonkajším prejavom jeho prispôsobenia sa prostrediu ústavu na výkon trestu, ale je výrazom skutočných zmien jeho osobnosti odôvodňujúcich nádej, že v budúcnosti povedie riadny život.

Vychádzajúc z uvedeného sa aj najvyšší súd plne stotožnil so záverom krajského súdu, že odsúdený W. P. splnil iba formálnu podmienku podmiennečného prepustenia. Charakter trestnej činnosti, pre ktorú dnes vykonáva trest odňatia slobody, nízky stupeň jeho vzdelania, ale najmä zjavný sklon k páchaniu rôznorodej trestnej činnosti, ktorej sa dopustil už 11-krát, pričom k zmene jeho postoja nevedol ani opakovaný výkon trestu odňatia slobody a ani fakt, že je otcom, totiž nasvedčujú tomu, že jeho aktuálne správanie je len výsledkom prispôsobenia sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody a nie dôsledkom jeho skutočného polepšenia, ktoré by dávalo nádej, že už v budúcnosti povedie riadny život. Navyše argumentácia odsúdeného, ktorý v sťažnosti poukázal na skutočnosť, že dlhodobé odlúčenie od rodiny má negatívny vplyv na vývoj jeho dvoch detí, ale aj na zabezpečovanie ich potrieb, nakoľko sa odsúdený nemôže podieľať na výživnom v takej miere ako na slobode, sa javí ako formálna, účelová a v absolútnom rozpore so skutkovým stavom, keďže rozsudkom Okresného súdu v Nymburku, sp. zn. 3T 5/2015, z 11. mája 2016 bol odsúdenému W. P. uložený úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody za súčasného zrušenia výroku o treste z rozsudku Okresného súdu v Nymburku, Česká republika, z 2. októbra 2015, č.k. 2T 148/201-187, právoplatným dňa 27. októbra 2015, v spojení s uznesením Krajského súdu v Prahe z 11. augusta 2016, sp. zn. 11To 337/2016, za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 196 ods. 1 českého Trestného zákona.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nie je zabezpečená podmienka budúceho riadneho života sťažovateľa a zároveň poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 53/08, zo 14. februára 2008, podľa ktorého „ (...) zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, ku ktorým súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou ich úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti i na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy."

Krajský súd preto nepochybil, keď vzhľadom na zistené skutočnosti zamietol žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko nie sú splnené zákonné podmienky, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného W. P. ako nedôvodnú zamietol.

P o u č e n i e :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.